

O pôvode Rukou neutvoreného obrazu (po cirkevnoslovansky óbraz) hovorí cirkevný historik Eusebios (+ 340), pričom sa opiera o písomné dokumenty, ktoré našiel v edesských archívoch. Kresťania odpradáva považovali jeho rozprávanie za historickú udalosť, čoho dôkazom sú bohoslužobné texty na posvätenie ikon používané cirkvami konštantínopolskej tradície, medzi ktoré patrí aj naša cirkev.

Kráľ sýrskej Edessy Abgar V. (9 - 46) upadol do malomocenstva. Keď sa dopyčoval o Ježišovi, vyslal do Palestíny maliara Ananiáša, aby Ježiša pozval na návštevu a zároveň zhotovil jeho podobizeň. Jeho list znel takto: *"Edesský knieža Abgar posielal Ježišovi, dobrému Spasiteľovi..., pozdrav. Počul som o tebe a o tvojich slávnych divoch, že bez liečiv a bylín uzdravuješ choroby... Tiež počúvam, že ťa Židia nenávidia a chcú ti ublížiť. Ja mám mesto, hoci nie veľmi veľké, ale pekné a oplývajúceho každým dobrom. Príď teda ku mne a prebývaj so mnou v mojom meste..."*

Keď Ananiáš prišiel do Jeruzalema a našiel Ježiša, ako učí zástupy, usiloval sa nakresliť jeho podobizeň, ale nedarilo sa mu. Po dlhšom čase Ježiš poslal apoštola Tomáša, aby ho priviedol k nemu. Prv, ako Ananiáš otvoril ústa, Ježiš ho nazval menom a spýtal sa: *"Kde je list tvojho kniežaťa Abgara, ktorý si mi priniesol z Edessy?"*

Užasnutý Ananiáš mu ho podal a Ježiš napísal nasledujúcu odpoveď:

"Blažený si, Abgar, lebo si ma nevidel, a predsa si vo mňa uveril... Píšeš mi, aby som k tebe prišiel, ale ja musím uskutočniť to, kvôli čomu som poslaný... Potom... k tebe pošlem jedného zo svojich učeníkov, ktorý ťa úplne uzdraví z tvojej choroby a daruje tebe i tým, ktorí sú s tebou, večný život."

Na to Ježiš prikázal, aby mu priniesli vodu, umyl si tvár a pritlačil na ňu podanú štvorcovú

bielu utierku. Na plátne zostala jeho tvár, akoby namaľovaná farbami, ktorú odovzdal Ananiášovi so slovami:

"Odnies ju a odovzdaj tomu, ktorý ťa poslal!"

Ide o obraz, ktorý nazývame Nie rukou utvorený, lebo nevznikol ľudskou rukou.

Po návrate domov Ananiáš odovzdal kráľovi sväté plátno s Ježišovou podobizňou. Keď ho zobral do rúk a bozkával, takmer úplne uzdravel. Na to Abgar, rozkázal zničiť modlu, ktorá sa nachádzala nad mestskou bránou. Na jej miesto dal upevniť Rukou neutvorený obraz Ježiša Krista pripevnený na dosku a dobre chránený pred nepriazňou počasia. Vyzdobil ho zlatom i drahými kameňmi a prikázal, aby mu každý, kto vstupuje do mesta alebo z neho odchádzal, prejavil úctu.

Uvedené nariadenie sa dodržiavalo za panovania Abgara, jeho syna i jeho vnuka. Potom však začalo ožívať pôvodné pohanské náboženstvo a jeden z Abgarových pravnukov dokonca uvažoval odstrániť sväté plátno sponad brány. Vtedy na základe Božieho zjavenia prišiel v noci edesský biskup so svojím klérom, postavil pred obraz lampu, opatrne ho zakryl keramickou doskou a zamuroval. Kráľovi viac neprekážal, ale postupne upadal do zabudnutia.

Keď sa Edessa dostala pod nadvládu Arabov, cisár Roman I. (920 - 944) predmetný obraz odkúpil a 16. augusta 944 slávnostne priniesol do Konštantínopola, kde spočíval do roku 1204. Pri tejto udalosti sa udialo veľa zázračných uzdravení.

Ďalšie osudy svätého plátna sú nejasné. Pravdepodobne sa ho zmocnili križiaci, ktorí ho chceli previezť do Benátok, ale ich loď stroskotala a spolu s relikviou sa potopila. Našťastie sa dodnes zachovali jej verné kópie.

zdroj: www.zoe.sk